

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **K. K.**, zastoupené JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem, se sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2011, č. j. 41 Ad 49/2011 - 18,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba a o náhradě nákladů řízení rozhodnuto tak, že žádnému z účastníků se náhrada nákladů řízení nepřiznává. Žalobou napadeným rozhodnutím žalované byly zamítnuty námitky stěžovatelky proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 2. 2011, č. X, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatelky o přiznání starobního důchodu. Důvodem zamítavých rozhodnutí byla skutečnost, že Dohoda mezi ČSSR a SSSR o sociálním zabezpečení publikovaná pod č. 116/1960 Sb. (dále jen „dohoda o sociálním zabezpečení“) byla ve vztahu k Arménii považována za platnou do 22. 9. 2009, ale účastnice požádala o důchod až 20. 10. 2010, proto její žádosti nelze vyhovět, a to s přihlédnutím k právnímu názoru vyjádřenému v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2008, č. j. 6 Ads 101/2008 - 66.

[2] Krajský soud k námitce stěžovatelky, že právní názor Nejvyššího správního soudu byl překonán nálezem Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2009, sp. zn. I ÚS 420/09, konstatoval, že s tímto stanoviskem nemůže souhlasit. Podle názoru krajského soudu měla žalovaná v dané věci vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2008, č. j. 6 Ads 101/2008 - 66, přičemž měla zohlednit uvedený náleze Ústavního soudu tak, že dohoda o sociálním zabezpečení pozbyla ve vztahu k Arménii platnosti až dnem 22. 9. 2009, kdy došlo k publikaci sdělení ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 76/2009 Sb. m. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka požádala o starobní důchod až po 22. 9. 2009, je třeba v dané věci respektovat právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený ve výše uvedeném rozsudku.

[3] Je zřejmé, že od data 22. 9. 2009 je v oblasti sociálního zabezpečení mezi Českou republikou a Arménií bezesmluvní vztah, proto je nutno zkoumat, zda stěžovatelka k datu 11. 3. 2011 splnila podmínky českého důchodového pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Stěžovatelka nesplňuje podmínku podle ust. § 29 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, neboť nezískala potřebnou dobu pojištění (nejméně 27 let), když doba pojištění vykázaná žalovanou na území České republiky činí pouze 9 let a 177 dnů, což stěžovatelka nijak nezpochybnila.

II. Kasační stížnost

[4] Proti tomuto rozsudku krajského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností ze dne 8. 11. 2011. Stěžovatelka uvádí, že kasační stížnost podává z důvodu nesprávného právního posouzení věci krajským soudem. Jde tedy o důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Podle názoru stěžovatelky je jádrem sporu posouzení významu pojmu „legitimní očekávání“ ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2009, sp. zn. I ÚS 420/09. Podle napadeného rozsudku požádala stěžovatelka o důchod dne 20. 10. 2010, proto nemůže mít legitimní očekávání, že budou započteny její pojistné doby v Arménii, když ve vztahu k Arménii byla dohoda o sociálním zabezpečení pokládána za platnou pouze do 22. 9. 2009. Stěžovatelka souhlasí s tím, že ode dne 23. 9. 2009, kdy bylo pod číslem 76/2009 Sb. m. s. oznámeno ukončení platnosti dvoustranných smluv uzavřených mezi Československem a Sovětským svazem, nemůže mít legitimní očekávání, že jí budou započteny pojistné doby v Arménii. V období od publikace dohody o sociálním zabezpečení v roce 1960 do dne, kdy nabylo účinnosti uvedené oznámení, však legitimní očekávání stěžovatelka důvodně měla. Stěžovatelka nepředpokládala, že bude po dlouhá léta svou prací sbírat pojistné doby podle dohody o sociálním zabezpečení a pak někdo 23. 9. 2009 prohlásí, že se tyto doby jednoduše „škrtají“. To stěžovatelka považuje za nepřipustnou retroaktivitu. Stěžovatelka má za to, že pokud pojistné doby nasbírala za účinnosti dohody o sociálním zabezpečení, měly by jí být započteny, jinak by bylo porušeno její právo na legitimní očekávání.

[6] Dále stěžovatelka namítá, že není podstatné, kdy bylo ukončení platnosti dohody o sociálním zabezpečení oznámeno, ale kdy toto oznámení nabylo účinnosti. Stěžovatelka se domnívá, že v souladu s čl. 20 odst. 2 dohody o sociálním zabezpečení platí, že bylo-li oznámení o výpovědi učiněno 23. 9. 2009, znamená to, že účinnost takového oznámení nastala až k 1. 1. 2011. Účinnost nemohla nastat k 1. 1. 2010, protože dne 23. 9. 2009 nebyla dodržena šestiměsíční lhůta před uplynutím kalendářního roku. Stěžovatelka tedy ke dni podání žádosti o starobní důchod dne 20. 10. 2010 měla legitimní očekávání, že stále běží výpovědní lhůta a dohoda o sociálním zabezpečení je ještě účinná.

[7] Závěrem stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu napadený kasační stížností a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila podáním ze dne 2. 12. 2011. Žalovaná poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 87/2011 - 39, který svým právním názorem podpořil již dříve tímto soudem vyložené ustanovení čl. 20 odst. 3 dohody o sociálním zabezpečení a neshledal důvod se od této judikatury odchýlit. Nejvyšší správní soud uvedl, že na rozhodování o starobním důchodu je dohoda o sociálním zabezpečení použitelná pouze za předpokladu, že v době podání žádosti je dohoda o sociálním zabezpečení platná. Mezi účastníky přitom není sporu, že stěžovatelka uplatnila žádost o starobní důchod až 20. 10. 2010.

[9] K námitkám stěžovatelky stran jejího legitimního očekávání uvádí žalovaná, že smlouvy v oblasti sociálního zabezpečení se sice uzavírají na dobu neurčitou, nicméně obsahují podmínky pro vypovězení kterékoliv ze smluvních stran, neboť každý stát je suverénním subjektem mezinárodního práva, jenž má právo na rozhodnutí, kterým osobám bude poskytovat dávky důchodového pojištění ze svého důchodového systému. V případě dohody o sociálním zabezpečení byla její výpověď upravena čl. 20 odst. 2, který stanovil, že každá ze smluvních stran může tuto dohodu vypovědět nejméně šest měsíců před uplynutím kalendářního roku. Z uvedeného vyplývá, že i tato dohoda o sociálním zabezpečení měla omezené trvání a její platnost a účinnost byla závislá toliko na vůli smluvních států. Nelze tedy legitimně očekávat záruky i v době, kdy dohoda o sociálním zabezpečení pozbyla platnosti. Vůči Arménii se tak stalo ukončením sukcesních jednání obou smluvních stran s tím, že obě smluvní strany se na tomto kroku domluvily současně.

[10] Ústavní soud sice poukázal svým nálezem sp. zn. I ÚS 420/09 na pochybení státu, resp. ministerstva zahraničních věcí, když mu vytknul, že ve Sbírce mezinárodních smluv nepublikoval sdělení o obsahu předmětné diplomatické nóty, což bylo napraveno dne 23. 9. 2009, kdy k této publikaci došlo pod č. 76/2009 Sb. m. s. Toto prodloužení však nastalo pouze na území jedné smluvní strany, a to České republiky, bez souhlasu Arménie, pro niž dosud platí, že mezi Českou republikou a Arménií pozbyla dohoda o sociálním zabezpečení zcela v souladu s jejím čl. 20 odst. 2 na účinnosti dne 23. 9. 2009. Na tomto faktu nelze nic změnit, neboť se lze jen stěží domnívat, že by Česká republika s odkazem na citovaný náleží Ústavního soudu vyzvala Arménii k otevření otázky již ukončených sukcesních jednání.

[11] Žalovaná závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky jako nedůvodnou zamítl.

[12] K vyjádření žalované podala repliku stěžovatelka podáním ze dne 21. 12. 2011, v němž uvedla, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 87/2011 - 39 ze dne 8. 7. 2011 řeší odlišnou problematiku, a to vztah předmětné dohody o sociálním zabezpečení k Rusku, nikoliv k Arménii, a interpretaci čl. 20 odst. 3 dohody o sociálním zabezpečení, nikoliv čl. 20 odst. 2.

[13] Jak je vysvětleno v nálezce Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 420/09, tím, že je mezinárodní smlouva publikována ve Sbírce zákonů, resp. Sbírce mezinárodních smluv, stává se závaznou nejen vůči státu jako celku, ale i vzhledem k jednotlivým občanům. Jestliže tedy smlouva publikovaná pod č. 116/1960 Sb. stanovovala v čl. 20 odst. 2 pravidla pro její vypovězení, jsou tato pravidla závazná nejen pro státy, ale i pro občany. Pokud bylo dne 23. 9. 2009 pod č. 76/2009 Sb. m. s. oznámeno vypovězení smlouvy, je třeba od tohoto dne počítat vůči občanům výpovědní lhůtu, aby si své záležitosti mohli v návaznosti na to přiměřeně zařídit. Jak si lhůtu mezi sebou počítají diplomaté, je jejich věc. Pro stěžovatelku je podstatné oznámení o uzavření smlouvy a oznámení o vypovězení pod č. 76/2009 Sb. Pokud prvoinstanční soud

i žalovaná neberou na výpovědní lhůtu zřetel, pak porušují to, k čemu se stát při stanovení výpovědní lhůty sám zavázal.

[14] I kdyby se ukončení dohody o sociálním zabezpečení počítalo od 23. 9. 2009, není možné takové ukončení interpretovat tak, že pojistné doby do té doby získané vlastně nebyly. Vypovězení smlouvy nemůže mít takové retroaktivní účinky. Pojistné doby do té doby podle dohody o sociálním zabezpečení v dobré víře získané je třeba občanům zachovat v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka je srozuměna s tím, že ode dne ukončení dohody o sociálním zabezpečení se pojistné doby nebudou podle ukončené dohody o sociálním zabezpečení započítávat. Nesouhlasí s tím, aby se jí zpětně „škrtny“ pojistné doby, které po dobu trvání smlouvy postupně řádně nabývala.

[15] Závěrem stěžovatelka uvedla, že na kasační stížnosti trvá.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka je též zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Zdejší soud nejprve odkazuje na svou předcházející judikaturu, zejména na rozsudek ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 Ads 40/2003 - 48, publikovaný pod č. 1032/2007 Sb. NSS, ze kterého se podává, že *dohodu o sociálním zabezpečení mezi ČSSR a SSSR (publikovanou pod č. 116/1960 Sb.) lze obledně posouzení podmínek pro nárok a výši starobního důchodu aplikovat jen v případě, že je jí Česká republika vázána vůči nástupnickému státu SSSR v době, kdy je podána žádost o tento důchod.* Tento názor byl v nejbližší době potvrzen např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 87/2011 – 39, dostupném na www.nssoud.cz, na který v této souvislosti správně poukazuje žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti. Klíčovou otázkou v posuzované věci je tedy otázka, zda v době podání stěžovatelčiny žádosti o starobní důchod (tj. dne 20. 10. 2010) byla dohoda o sociálním zabezpečení v platnosti ve vztahu k Arménii.

[18] Z odůvodnění nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2009, sp. zn. I ÚS 420/09, vyplývá, že ministr zahraničních věcí Ústavnímu soudu sdělil, že Arménie se sice účastnila na Almaatské deklaraci, z čehož bylo možno vyvodit projev vůle směřující k plnění mezinárodních závazků vyplývajících ze smluv a dohod, kterými byl vázán bývalý SSSR, z arménské strany však nenásledovala žádná iniciativa ve věci sukcese do smluv po bývalém SSSR a praktické kroky arménských orgánů nasvědčovaly spíše principu právní diskontinuity. V roce 1996 Arménie sdělila, že se nepovažuje za automatického nástupce SSSR, ale že se nebrání zahájení expertních jednání, která by potvrdila některé smlouvy uzavřené v období existence SSSR. Jednání se však nepodařilo zahájit, proto byla v dubnu roku 2004 zaslána arménské straně nóta, která potvrdila, že mezi Českou republikou a Arménií neplatí žádné smlouvy uzavřené v době existence SSSR.

[19] Ze sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2009 Sb. m. s. vyplývá, že s ohledem na pozici Arménie vyjádřené v nótě ze dne 6. srpna 2002 a na vyjádření obsažené v nótě české strany ze dne 28. dubna 2004 nejsou mezinárodní smlouvy uzavřené mezi Československem a SSSR od 28. dubna 2004 považovány za platné ve vztazích mezi Českou republikou a Arménskou republikou.

[20] K námitce stěžovatelky, že v souladu s čl. 20 odst. 2 dohody o sociálním zabezpečení nastala účinnost oznámení o vypovězení až dnem 1. 1. 2011 předně Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto námitku stěžovatelka neuplatnila v žalobě ke krajskému soudu, ač tak učinit mohla. Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. *kasací stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jež rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.* Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji předcházející judikaturu, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS, ze kterého se podává: *Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasací stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jež rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřijatelné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasací soud při svém rozhodování nepřiblíží.* Z předestřené judikatury a právní úpravy vyplývá, že Nejvyšší správní soud se nemohl zabývat touto námitkou stěžovatelky, neboť nebyla řádně uplatněna již v řízení před krajským soudem a jde tedy o námitku uplatněnou teprve v kasací stížnosti.

[21] Toliko jako *obiter dictum* považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zdůraznit, že z výše uvedeného vyplývá, že se nejedná o problematiku výpovědi mezinárodní smlouvy (jak mylně tvrdí stěžovatelka), ale o problematiku sukcese státu do mezinárodních smluv jeho právního předchůdce, proto se neaplikuje čl. 20 odst. 2 dohody o sociálním zabezpečení. Výpovědi či vystoupením z mezinárodní smlouvy se rozumí ukončení platnosti smlouvy na základě projevu vůle jedné ze stran nebýt dále vázán smlouvou. V případě sukcese jde však o právní nástupnictví nově vzniklého státu do smluv uzavřených jeho předchůdcem.

[22] Materie sukcese státu do smluv je upravena na mezinárodní úrovni Vídeňskou úmluvou o sukcesi států ve vztahu ke smlouvám (vyhlášena sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 292/1999 Sb. m. s.) a jejím čl. 34. Při řešení problematiky sukcese do mezinárodních smluv České republiky se obecně vychází z presumpce platnosti mezinárodních smluv sjednaných mezi bývalým Československem a někdejší Svazem sovětských socialistických republik, a to až do formálního uzavření sukcesních jednání. V případě Arménie byla sukcesní jednání uzavřena dne 28. 4. 2004 s tím, že fakticky došlo k dosažení vzájemné shody na tom, že mezi Českou republikou a Arménií neplatí žádné smlouvy uzavřené v období existence SSSR. Ve vzájemných vztazích Arménie a České republiky tedy od 28. 4. 2004 neplatí žádné dohody uzavřené s bývalým SSSR. (Srov. obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2007, č. j. 3 Ads 59/2006 - 49, dostupný na www.nssoud.cz.)

[23] Nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2009, sp. zn. I ÚS 420/09, se nezabývá vázaností České republiky dohodou o sociálním zabezpečení v mezinárodněprávních vztazích, ale zabývá se problémem, za jakých podmínek a zejména od kdy se právní účinky uzavření sukcesních jednání se závěrem o tom, že ve vztazích mezi Českou republikou a Arménií neplatí smlouvy uzavřené mezi bývalou ČSSR a bývalým SSSR, projeví ve vnitrostátním právu. Ústavní soud v uvedeném nálezu dospívá zejména k závěru, že podmínkou toho, aby se tyto právní účinky projevíly ve vnitrostátním právu, je řádná publikace sdělení o změně nastalé v obsahu těchto mezinárodněprávních vztahů a dále, že pokud k řádné publikaci nedošlo, obsah vnitrostátního práva se nezměnil a stěžovateli tak svědčí legitimní očekávání, že bude státními orgány rozhodnuto na základě tohoto nezměněného obsahu vnitrostátního práva. Ústavní soud zde doslova uvádí: *„Stěžovatelovi je nutno přisvědčit, že jeho právní nárok je třeba posoudit podle seznamitelného stavu českého právního řádu, tj. podle stavu založeného předmětnou Dohodou, publikovanou jako vyhláška ministra zahraničních věcí č. 116/1960 Sb., neboť v důsledku nepublikování předmětné diplomatické nóty se obsah domácího právního řádu nezměnil. Z uvedeného dále plyne, že stěžovatel s důvěrou v řádný výkon veškeré*

státní moci uplatnil svůj nárok na přiznání starobního důchodu, a to podle dosud vnitrostátně nepřekonané Dohody. Bezpochyby mu na základě Dohody, resp. svrchu uvedené vyhlášky ministra zahraničních věcí, nepřekonané později publikovaným právním aktem, svědčilo právo legitimního očekávání ve vztahu ke nabytí opakujícího se majetkového plnění. Jinými slovy – spoléhal se na to, že bude správním orgánem brán respekt a soudy bude poskytnuta ochrana jeho základnímu právu legitimního očekávání, které založila zmíněná vyhláška, a které garantuje čl.1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.“

[24] Z nálezu Ústavního soudu tedy vyplývá, že bez ohledu na to, že obsah mezinárodních závazků České republiky se změnil již dříve, mohou státní orgány České republiky tento změněný stav aplikovat až od momentu, kdy dojde k řádné publikaci sdělení o jeho změně. K řádné publikaci Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 76/2009 Sb. m. s. došlo dne 23. 9. 2009. Od tohoto dne jsou tedy státní orgány České republiky povinny postupovat v relevantních případech tak, že budou vycházet z neexistence smluvního vztahu mezi Českou republikou a Arménií v oblasti sociálního zabezpečení.

[25] Další námitky stěžovatelky směřovaly k ochraně jejího legitimního očekávání, že jí budou započteny doby zaměstnání, které získala za trvání dohody o sociálním zabezpečení. Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2009, sp. zn. I ÚS 420/09 je legitimní očekávání stěžovatele nutno chápat jako očekávání určitého postupu orgánů veřejné moci, které bude odpovídat jednoznačnému obsahu právního řádu. " V nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2003, sp. zn. IV. ÚS 525/02 se uvádí, že *každému navrhovateli vzniká v řízení před orgánem veřejné moci legitimní očekávání, že bude-li postupovat v souladu se zákonem a konkrétními pokyny tohoto orgánu, povede to v případě úspěchu ve sporu ke vydání reálné vykonatelného rozhodnutí ... Soudy právního státu chránícího individuální lidská práva a svobody, jsou ústavně zavázány promýšlet důsledky svých rozhodnutí, zohledňovat svůj předechozí postup, dbát na vynutitelnost vydávaných rozhodnutí a neposuzovat věc jenom z hlediska izolovaného výkladu jednoho ustanovení. Důvěra v soudní rozhodování a reálná vynutitelnost práva totiž patří mezi základní mimoprávní atributy právního státu. Dále z nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 2/02 vyplývá, že z judikatury Ústavního soudu stran legitimního očekávání, která je v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, vyplývá pojetí ochrany legitimního očekávání jako majetkového nároku, který byl již individualizován právním aktem nebo je individualizovatelný na základě právní úpravy.*

[26] Je tedy třeba vycházet z toho, že legitimní očekávání mohou být založena obsahem právního řádu, nikoliv pouze subjektivní úvahou stěžovatelky. V projednávané věci jde proto primárně o otázku, zda obsahem dohody o sociálním zabezpečení mohlo být založeno legitimní očekávání stěžovatelky, že doby pojištění získané za platnosti této dohody přetrvají i její případný zánik. Podle názoru Nejvyššího správního soudu však z žádných ustanovení dohody o sociálním zabezpečení vznik takového legitimního očekávání dovodit nelze. Podle čl. 4 odst. 1 dohody o sociálním zabezpečení při přiznávání důchodů a jiných dávek se plně započítává doba zaměstnání na území obou smluvních stran, včetně doby zaměstnání opravňující ke přiznání důchodů za výhodnějších podmínek a ve vyšší výměře. Přitom orgány sociálního zabezpečení započítávají dobu zaměstnání, jakož i dobu jiné jemu na roveň postavené činnosti jak ve svém, tak i ve druhém státě bez ohledu na to, jaká část požadované doby zaměstnání připadá na práci v každém z těchto států. Lze tedy dovodit, že dohodu o sociálním zabezpečení mají orgány smluvních států aplikovat v okamžiku, kdy je rozhodováno o důchodu a samotnou činností, kterou lze později při přiznání důchodu hodnotit jako započitatelnou dobu, nevzniká žádný nárok na započtení této doby, který by se mohl přenést bez ohledu na fakt zániku SSSR a vznik nástupnických států do doby rozhodování správního orgánu. (Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 Ads 40/2003 - 48, publikovaný pod č. 1032/2007 Sb. NSS.) Stejně tak ust. Čl. 20 odst. 3 dohody o sociálním zabezpečení stanoví, že dojde-li ke výpovědi této Dohody, budou důchody přiznané a vyplácené podle této Dohody pokládány za důchody přiznané podle právních předpisů smluvní strany, na jejímž území

důchodce bydlí. Nároky vzniklé podle ustanovení této Dohody výpovědi nezanikají. Ani úprava ukončení platnosti dohody o sociálním zabezpečení výpovědí tedy nenasvědčuje tomu, že by doby pojištění získané za platnosti této dohody měly být započteny i v případech, kdy bude rozhodováno o žádosti o starobní důchod až po ukončení platnosti této dohody výpovědí. Tím méně lze tedy dovozovat, že by takovéto legitimní očekávání stěžovatelky mohlo být textem dohody vyvoláno vzhledem k situacím státní sukcese do smlouvy, což je oproti výpovědi právní skutečnost dohodou o sociálním zabezpečení neupravená, nepředvídatelná a výjimečná, která současně znamená přechod závazků uzavřených právním předchůdcem (tedy jiným subjektem mezinárodního práva) na zcela nový suverénní subjekt mezinárodního práva.

[27] Pokud jde o námitku stěžovatelky, že pojistné doby získané v dobré víře za platnosti dohody o sociálním zabezpečení je třeba občanům zachovat v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, tuto Nejvyšší správní soud považuje za zcela nekonkrétní. Není jasné, proč stěžovatelka dovozuje z čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod povinnost státu zachovat doby pojištění získané podle dohody o sociálním zabezpečení. Ani tuto námitku stěžovatelky tedy není možno vyhodnotit jako důvodnou.

[28] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud ani žalovaná nijak nepochybily při rozhodování o důchodových nárocích stěžovatelky.

[29] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované nenáleží právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (srov. ust. § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu